

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยวิชาภาษาไทย วัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์หนังสือเรียน ทั้ง 3 เล่ม ในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งจำแนกออกเป็นด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์ การวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น โดยจะเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะของหนังสือเรียนแต่ละเล่มว่า ตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่

เนื่องจากข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากหนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท 051 ภาษาไทย วัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 เล่ม ที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ ดังนั้น เพื่อความเหมาะสมในการสร้างตารางแสดง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอทำหน้าที่

1. ท.ว.ท. หมายถึง หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท 051 ภาษาไทย วัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่งโดย นายประสิทธิ์ กาพย์กลอน และ นายนิพนธ์ อินสิน จัดพิมพ์จำหน่ายโดย บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

2. อ.จ.ท. หมายถึง หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท 051 ภาษาไทย วัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่งโดย นายประจักษ์ ปรากฏพิทยากร และ คณะ จัดพิมพ์จำหน่ายโดย สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์

3. ว.ท. หมายถึง หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท 051 ภาษาไทย วัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่งโดย นายสมพันธุ์ เลชะพันธุ์ จัดพิมพ์ จำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ด้านการจัดทำรูปเล่ม

ตารางที่ 1 รูปเล่มของหนังสือเรียน และราคาของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ลักษณะรูปเล่ม	สี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง	สี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง	สี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง
2. ขนาดหนังสือ	15 x 21 ซม.	16.5 x 23.5 ซม.	18.5 x 26.5 ซม.
3. จำนวนหน้า (ความหนา)	172 หน้า	114 หน้า	56 หน้า
4. ราคา	21 บาท	20 บาท	12 บาท

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ลักษณะรูปเล่มของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง (Upright) และมีความหนาไม่เกิน 200 หน้า ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในด้านขนาดหนังสือ นั้น หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชมีขนาด 18.5 x 26.5 ซม. หรือ 8 หน้ายก ตรงตามเกณฑ์ ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชและหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์มีขนาดไม่ตรงตามเกณฑ์ เพราะขนาดหนังสือเล็กกว่าเกณฑ์ ในด้านราคา หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีราคาไม่เกิน 20 บาท ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชมีราคาสูงกว่าเกณฑ์

ตารางที่ 2 ลักษณะของปกหนังสือเรียน และกระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.ท.	อ.จ.ท.	ว.ท.
1. กระดาษปกทำด้วยกระดาษแข็ง	-	-	-
2. กระดาษปกเคลือบพลาสติก	-	-	-
3. การออกแบบปกมีลักษณะประณีต สวยงาม และใช้สีสันทัดใจและความสนใจ	✓	✓	✓
4. การออกแบบปกเหมาะสมกับเนื้อหาทั่วไปของหนังสือเรียน	✓	✓	✓
5. กระดาษที่ใช้พิมพ์เป็นกระดาษปอนด์ขาว	-	-	-
6. กระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือเรียนเป็นกระดาษปรู๊ฟ	✓	✓	✓

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า ปกหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ไม่ได้ทำด้วยกระดาษแข็ง และไม่ได้เคลือบพลาสติก ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ปกหนังสือทำด้วยกระดาษแข็ง ทนทาน ซากยาก และเคลือบพลาสติกให้คงทน การออกแบบปกของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีลักษณะประณีต สวยงาม ใช้สีสันทัดใจและความสนใจ และเหมาะสมกับเนื้อหาทั่วไปของหนังสือเรียน ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในเรื่องกระดาษที่ใช้พิมพ์ หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม พิมพ์ด้วยกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนพิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ขาว

ตารางที่ 3 สัดส่วนในการวางหน้าหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ขอบคานบน	1 นิ้ว	1 นิ้ว	1 นิ้ว
2. ขอบคานล่าง	$\frac{3}{4}$ นิ้ว	$\frac{1}{2}$ นิ้ว	$\frac{3}{4}$ นิ้ว
3. ขอบคานใน	$\frac{3}{4}$ นิ้ว	$\frac{1}{2}$ นิ้ว	$\frac{3}{4}$ นิ้ว
4. ขอบคานนอก	$\frac{3}{4}$ นิ้ว	$\frac{1}{2}$ นิ้ว	$\frac{3}{4}$ นิ้ว

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า สัดส่วนในการวางหน้าของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ขอบคานบนเว้นหาง 1 นิ้ว ขอบคานล่างเว้นหาง $\frac{3}{4}$ นิ้ว ขอบคานในเว้นหาง 1 นิ้ว และขอบคานนอกเว้นหาง $\frac{3}{4}$ นิ้ว หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีสัดส่วนในการวางหน้า หนังสือเรียนใกล้เคียงกับเกณฑ์มากที่สุด คือ เว้นช่องว่างขอบคานบน ขอบคานล่าง และ ขอบคานนอก ตรงตามเกณฑ์ แต่เว้นช่องว่างขอบคานในน้อยกว่าเกณฑ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 การเรียงลำดับหน้าหนังสือเรียน และส่วนประกอบของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. เรียงลำดับหน้าหนังสือถูกต้อง	✓	✓	✓
2. มีเลขหน้าปรากฏชัดเจน (ยกเว้นหน้าแรกของบท)	✓	✓	✓
3. เรียงลำดับส่วนประกอบของ หนังสือถูกต้อง	✓	✓	✓

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า การเรียงลำดับหน้าของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีความถูกต้อง มีเลขหน้าปรากฏชัดเจน (ยกเว้นหน้าแรกของบท) และเรียงลำดับส่วนประกอบของหนังสือถูกต้อง ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 วิธีเย็บเล่มของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. เย็บกลางหรือเย็บอก(Saddle Sewing)	-	-	✓
2. เย็บสันคิปก(Smyth Sewing)	-	-	-
3. เย็บค้ำยหรือเย็บกึ่ง(Side Sewing)	-	-	-
4. ไส้สันทากาว(Gluing)	✓	✓	-

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า วิธีเย็บเล่มหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ใช้วิธีเย็บเล่มแบบไส้สันทากาว (Gluing) ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หนังสือเรียนใช้วิธีเย็บเล่มแบบเย็บกลางหรือเย็บอก (Saddle Sewing) เย็บสันคิปก (Smyth Sewing) และเย็บค้ำยหรือเย็บกึ่ง (Side Sewing) ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชเย็บเล่มด้วยวิธีเย็บกลางหรือเย็บอก (Saddle Sewing) ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาคำนการพิมพ์

ตารางที่ 6 ลักษณะของตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ตัวอักษรพิมพ์ควบหมึกพิมพ์สีค่า	✓	✓	✓
2. ตัวพิมพ์มีความชัดเจน	✓	✓	✓
3. แบบและขนาดของตัวพิมพ์	ตัวกลาง 14 ปอยท์	ตัวกลาง 14 ปอยท์	ตัวกลาง 14 ปอยท์

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า ลักษณะของตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่องของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม พิมพ์ควบหมึกพิมพ์สีค่า และตัวพิมพ์มีความชัดเจน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในเรื่องขนาดของตัวพิมพ์นั้น หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม พิมพ์ควบตัวพิมพ์แบบตัวกลาง ขนาด 14 ปอยท์ ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนพิมพ์ควบตัวพิมพ์ขนาด 16 ปอยท์ เพราะใช้ตัวพิมพ์ที่มีขนาดเล็กกว่าเกณฑ์

ตารางที่ 7 ขนาดตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ขอบท หัวข้อใหญ่ หัวขอรอง และเนื้อเรื่อง

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ขอบท	ตัวกลางคำ 24 ปอยท	ตัวกลางคำ 36 ปอยท	ตัวกลางคำ 24 ปอยท
2. ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์หัวข้อใหญ่	ตัวฝรั่งเสศคำ 16 ปอยท	ตัวฝรั่งเสศคำ 14 ปอยท	ตัวฝรั่งเสศคำ 18 ปอยท
3. ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์หัวขอรอง	ตัวฝรั่งเสศคำ 14 ปอยท	ตัวฝรั่งเสศคำ 14 ปอยท	ตัวฝรั่งเสศคำ 16 ปอยท
4. ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง	ตัวกลาง 14 ปอยท	ตัวกลาง 14 ปอยท	ตัวกลาง 14 ปอยท

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ขอบท และหัวข้อใหญ่ของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มมีขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในค่านขนาดของตัวอักษรที่ใช้พิมพ์หัวขอรองนั้น หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ใช้ตัวอักษรพิมพ์หัวขอรองขนาดเท่ากับตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์หัวขอรองมีขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ใช้ตัวอักษรพิมพ์หัวขอรองที่มีขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง ซึ่งตรงตามเกณฑ์

ตารางที่ 8 การใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งของการใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษเพื่อเน้นคำหรือข้อความสำคัญ	338	30.78	521	47.45	239	21.77	1098	100.00

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีการใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษ เพื่อเน้นคำหรือข้อความสำคัญ ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษมากที่สุด (ร้อยละ 47.45)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ขอบกพร่องในการเรียงพิมพ์ของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
1. การขอลง	7	1.25	19	3.40	16	2.86	42	7.51
2. การเว้นช่องไฟ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. การเว้นวรรคตอน	72	12.88	270	48.30	131	23.43	473	84.62
4. การเว้นช่องว่างระหว่างบรรทัด	-	-	-	-	-	-	-	-
5. การสะกดการันต์	10	1.79	25	4.47	6	1.08	41	7.33
6. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	2	0.36	-	-	1	0.18	3	0.54
รวม	91	16.28	314	56.17	154	27.55	559	100.00

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนมีขอบกพร่องในการเรียงพิมพ์ เรียงตามลำดับการรอยละได้ดังนี้คือ มีขอบกพร่องเกี่ยวกับการเว้นวรรคตอน (รอยละ 84.62) การขอลง (รอยละ 7.51) การสะกดการันต์ (รอยละ 7.33) และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน (รอยละ 0.54) ดังนั้น หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม จึงมีการเรียงพิมพ์ถูกต้องไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนมีการเรียงพิมพ์ถูกต้อง ได้แก่ การขอลง การเว้นช่องไฟ การเว้นวรรคตอน การเว้นช่องว่างระหว่างบรรทัด การสะกดการันต์ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นว่า หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มไม่มีขอบกพร่องในการเรียงพิมพ์เกี่ยวกับการเว้นช่องไฟ และการเว้นช่องว่างระหว่างบรรทัดเลย หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีขอบกพร่องในการเรียงพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องคอไปนี้ มากที่สุด คือ มีขอบกพร่องเกี่ยวกับการเว้นวรรคตอน (รอยละ 48.30) การสะกดการันต์ (รอยละ 4.47)

และการย่อหน้า (ร้อยละ 3.40) แต่ไม่มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเลย ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอนมากที่สุด (ร้อยละ 0.36) และเมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นว่าหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์มีข้อบกพร่องมากที่สุด (ร้อยละ 56.17)

ตารางที่ 10 การระบายละเอียดเกี่ยวกับผู้แต่งหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ระบุชื่อผู้แต่งชัดเจน	✓	✓	✓
2. ระบุคุณวุฒิของผู้แต่ง	-	-	✓
3. ระบุประสบการณ์ของผู้แต่ง	-	-	-

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า การระบายละเอียดเกี่ยวกับผู้แต่งของหนังสือเรียน ทั้ง 3 เล่ม ไม่ครบถ้วนความเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ การระบุชื่อ คุณวุฒิ และ ประสบการณ์ เพราะหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ขาดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้แต่ง ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ขาดรายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้แต่ง

ตารางที่ 11 การระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ระบุชื่อสำนักพิมพ์	✓	✓	✓
2. ระบุครั้งที่พิมพ์	✓	✓	✓
3. ระบุปีที่พิมพ์	✓	✓	✓
4. ระบุจำนวนที่พิมพ์จำหน่าย	✓	✓	✓
5. ระบุค่าประกาศให้ใช้หนังสือในโรงเรียน	✓	✓	✓

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์ ได้แก่ ชื่อสำนักพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนที่พิมพ์จำหน่าย และค่าประกาศให้ใช้หนังสือในโรงเรียน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมและการใช้ภาษา

ตารางที่ 12 การเรียงลำดับบทเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. บทเรียนมีการเรียงลำดับตามคำอธิบายรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม	✓	✓	—
2. บทเรียนมีการเรียงลำดับจากง่ายไปหายากต่อเนื่องกัน	✓	✓	✓

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าการเรียงลำดับบทเรียนในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ เรียงลำดับตามคำอธิบายรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม และเรียงลำดับจากง่ายไปหายากต่อเนื่องกัน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช เรียงลำดับบทเรียนจากง่ายไปหายาก แต่ขาดการเรียงลำดับตามคำอธิบาย ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ดังนั้น จึงมีการเรียงลำดับบทเรียนไม่ตรงตามเกณฑ์

ตารางที่ 13 การคั่งหัวข้อเรื่องของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. การคั่งหัวข้อเรื่องตรงกับเนื้อหา ของบทเรียน	✓	✓	✓
2. การคั่งหัวข้อเรื่องสอดคล้องกับ คำอธิบายรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม	✓	✓	✓

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า การคั่งหัวข้อเรื่องของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม
ตรงกับเนื้อหาของบทเรียน และสอดคล้องกับคำอธิบาย รายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม
ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 การเกริ่นนำเนื้อหาของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งในการเกริ่นนำเนื้อหาเพื่อวางพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ และเชื่อมโยงเนื้อหาให้ต่อเนื่องกัน	28	37.33	30	40.00	17	22.67	75	100.00

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีการเกริ่นนำเนื้อหาเพื่อวางพื้นฐานความรู้ความเข้าใจและเชื่อมโยงเนื้อหาให้ต่อเนื่องกัน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีจำนวนครั้งในการเกริ่นนำเนื้อหามากที่สุด (ร้อยละ 40.00)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 สัดส่วนของเนื้อหาหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.	
	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ
1. ภาษากับวัฒนธรรม	10.51	6.91	5.5	6.08	3.75	8.62
2. วัฒนธรรมในการใช้ภาษา	7	4.61	3	3.31	3	6.90
3. ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดี กับศิลปะแขนงต่าง ๆ	42	27.63	35	38.67	22.25	51.15
4. การใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับ ประเพณีไทย	27	17.76	6.5	7.18	1	2.30
5. การใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับ คติชาวบ้าน	57	37.50	36	39.78	11	25.29
6. ความสำคัญของภาษาใน การสืบทอดวัฒนธรรมไทย	8.5	5.59	4.5	4.98	2.5	5.74
รวม	152	100.00	90.5	100.00	43.5	100.00

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่า สัดส่วนของเนื้อหาในเรื่องต่าง ๆ ของหนังสือเรียน ทั้ง 3 เล่ม ไม่เท่ากัน หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช เน้นเนื้อหาเรื่องการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับคติชาวบ้านมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) และเน้นเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมในการใช้ภาษาน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.61) หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ เน้นเนื้อหาเรื่องการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับคติชาวบ้านมากที่สุด (ร้อยละ 39.78) และเน้นเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมในการใช้ภาษาน้อยที่สุด (ร้อยละ 3.31) หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช เน้นเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับศิลปะแขนงต่าง ๆ มากที่สุด (ร้อยละ 51.15)

และเน้นเนื้อหาเรื่องการไ้ภาษาที่สัมพันธ์กับประเพณีไทยน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.30)
หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีสัดส่วนของเนื้อหาต่างกันมาก ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า
หนังสือเรียนมีสัดส่วนในการเสนอเนื้อหาเหมาะสมกัน

ตารางที่ 16 การอธิบายเนื้อหา และการยกตัวอย่างประกอบบทเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. การอธิบายเนื้อหาชัดเจน	✓	✓	✓
2. การยกตัวอย่างประกอบประกอบ ถูกต้องบทเรียน	-	-	-
3. ตัวอย่างประกอบสอดคล้องกับ เนื้อหา	✓	✓	✓

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่า การอธิบายเนื้อหาของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีความชัดเจน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในด้านการยกตัวอย่างประกอบบทเรียนนั้น หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ยกตัวอย่างประกอบบทเรียนได้สอดคล้องกับเนื้อหา แต่ตัวอย่างประกอบยังไม่ถูกต้อง ซึ่งไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า การยกตัวอย่างประกอบบทเรียน มีความถูกต้อง และสอดคล้องกับเนื้อหา

ตารางที่ 17 ข้อบกพร่องในการยกตัวอย่างประกอบบทเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตัวอย่างคำประพันธ์จากวรรณคดีมีข้อความไม่ตรงกับวรรณคดีฉบับเต็ม	1	5.26	7	36.84	6	31.58	14	73.68
2. ไม่ระบุที่มาของตัวอย่างคำประพันธ์จากวรรณคดี	2	10.53	-	-	3	15.79	5	26.32
รวม	3	15.79	7	36.84	9	47.37	19	100.00

จากตารางที่ 17 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นว่า ข้อบกพร่องในการยกตัวอย่างประกอบบทเรียนของหนังสือเรียนเป็นข้อบกพร่องเกี่ยวกับ การยกตัวอย่างคำประพันธ์จากวรรณคดีมีข้อความไม่ตรงกับวรรณคดีฉบับเต็ม มากที่สุด (ร้อยละ 73.68) รองลงมาคือ ไม่ระบุแหล่งที่มาของตัวอย่างคำประพันธ์จากวรรณคดี (ร้อยละ 26.32)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการยกตัวอย่างคำประพันธ์จากวรรณคดี มีข้อความไม่ตรงกับวรรณคดีฉบับเต็มมากที่สุด (ร้อยละ 36.84) และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับไม่ระบุแหล่งที่มาของตัวอย่างคำประพันธ์จากวรรณคดีมากที่สุด (ร้อยละ 15.79) ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ไม่มีข้อบกพร่องในเรื่องนี้เลย แต่เมื่อพิจารณารวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีข้อบกพร่องในการยกตัวอย่างประกอบบทเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 47.37)

ตารางที่ 18 ข้อบกพร่องในการใช้สำนวนภาษา

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช้สำนวนภาษาไม่ถูกต้อง และสื่อความหมายไม่ชัดเจน	16	30.77	29	55.77	7	13.46	52	100.00

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่า หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ใช้สำนวนภาษาไม่ถูกต้อง และสื่อความหมายไม่ชัดเจน ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนมีการใช้สำนวนภาษาถูกต้อง และสื่อความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีข้อบกพร่องในการใช้สำนวนภาษามากที่สุด (ร้อยละ 55.77)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ด้านเนื้อหาของหนังสือเรียน

ตารางที่ 19 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช กับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

เนื้อหาของหนังสือเรียน จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย	บทที่ 1 (n=11)		บทที่ 2 (n=11)		บทที่ 3 (n=9)		บทที่ 4 (n=13)		บทที่ 5 (n=5)		รวม (N=49)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประเทศไทย ให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์ในการเรียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรมทางภาษาของชาติ	3	6.12	7	14.29	5	10.20	12	24.49	3	6.12	30	61.22
2. เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา และรู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ใ้ถูกต้องตามระเบียบของภาษา	1	2.04	-	-	-	-	-	-	1	2.04	2	4.08
3. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองทุกด้าน เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เพื่อให้สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลทั้งในการพูด และการเขียน สามารถใช้ภาษาใ้ถูกต้องตามระดับของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานการณ์	4	8.16	-	-	-	-	-	-	-	-	4	8.16
5. เพื่อให้สามารถอ่านออกเสียงใหญ่ทั้งรับสารใ้แจ่มแจ้ง สามารถอ่านหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ควบความเข้าใจ ถูกต้อง รวดเร็ว มีรสนิยมทั้งใ้เลือกหนังสืออ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. เพื่อให้เข้าใจและสามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่ใ้พิ่ง ใ้ถ้วน จากบุคคลหรือจากสื่อมวลชน อันจะนำไปใ้เกิดใ้วิจารณ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 19 (ต่อ)

เนื้อหาของหนังสือเรียน	บทที่ 1 (n=11)		บทที่ 2 (n=11)		บทที่ 3 (n=9)		บทที่ 4 (n=13)		บทที่ 5 (n=5)		รวม (N=49)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีตามควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถอ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรคขึ้นในปัจจุบัน	1	2.04	6	12.24	3	6.12	-	-	-	-	10	20.40
8. เพื่อให้มีความใคร่รู้ ใคร่เรียน สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ในโรงเรียน และต่อ ๆ ไป ทั้งในค่าน้ำอาชีพ และเพื่อประโยชน์สุขในกานอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. เพื่อให้สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อ หรือในการศึกษาค้นคว้าวิชาการต่าง ๆ ตามความสนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

n แทนจำนวนหัวข้ออยู่ในแต่ละบท

N แทนผลรวมของจำนวนหัวข้ออยู่ในหนึ่งเล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวางที่ 19 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร 4 ข้อ จากจุดประสงค์ทั้งหมด 7 ข้อ เรียงตามลำดับการเรียงละ ใดดังนี้ คือ

ข้อที่ 1 เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย ให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์ในการเรียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมทางภาษาของชาติ (ร้อยละ 61.22)

ข้อที่ 7 เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีความควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถอ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน (ร้อยละ 20.40)

ข้อที่ 4 เพื่อให้สามารถคิดต่อสื่อสารกิจธุระต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลทั้งในการพูดและการเขียน สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามระดับของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะและสถานการณ์ (ร้อยละ 8.16)

ข้อที่ 2 เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา และรู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของภาษา (ร้อยละ 4.08)

เมื่อพิจารณาแต่ละบท จะเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 4 (เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับคติชาวบ้าน) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรในข้อที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 24.49) และเนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 2 (เรื่อง การใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับศิลปะแขนงต่าง ๆ) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรในข้อที่ 7 มากที่สุด (ร้อยละ 12.24)

ตารางที่ 20 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ กับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

เนื้อหาของหนังสือ จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย	บทที่ 1 (n=11)		บทที่ 2 (n=4)		บทที่ 3 (n=4)		บทที่ 4 (n=5)		บทที่ 5 (n=5)		บทที่ 6 (n=4)		บทที่ 7 (n=12)		บทที่ 8 (n=4)		รวม(N=47)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย ให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์ในการเรียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรมทางภาษาของชาติ	3	6.38	3	6.38	1	2.13	1	2.13	1	2.13	1	2.13	9	19.15	4	8.51	23	48.94
2. เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา และรู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมของภาษา	1	2.13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2.13	1	2.23	3	6.38
3. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาค้นคว้าทุกด้าน เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เพื่อให้สามารถศึกษาค้นคว้าสาระที่กระจัดกระจาย ให้อรรถประโยชน์ในการศึกษา และการเขียน สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานการณ์	4	8.51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	8.51
5. เพื่อให้สามารถอ่านออกเสียงไทยทั้งรับสารได้แจ่มแจ้ง สามารถอ่านหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ควบคู่ความเข้าใจ ถูกต้อง รวดเร็ว มีรสนิยมที่ดีในการเลือกหนังสืออ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. เพื่อให้เข้าใจและสามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่โต้แย้ง โต้แย้ง จากบุคคล หรือจากสื่อมวลชน อันจะนำไปให้เกิดวิจารณ์อย่าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 20 (ต่อ)

เนื้อหาของหนังสือเรียน	บทที่ 1 (n=11)		บทที่ 2 (n=4)		บทที่ 3 (n=4)		บทที่ 4 (n=5)		บทที่ 5 (n=3)		บทที่ 6 (n=4)		บทที่ 7 (n=12)		บทที่ 8 (n=4)		รวม (N=47)		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย																			
7. เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีตามควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถอ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และสร้างสรรค์ชิ้นในปัจจุบัน	-	-	4	8.51	1	2.13	1	2.13	1	2.13	1	2.13	2	4.26	1	2.13	11	23.42	
8. เพื่อให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ในโรงเรียนและศอก ๆ ไป หึ่งในกานอาชีพ และเพื่อประโยชน์สุขในกานอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9. เพื่อให้สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาทอ หรือในการศึกษาค้นควาวิทยาการต่าง ๆ ตามความสนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

n แทนจำนวนหัวข้อย่อยในแต่ละบท

N แทนผลรวมของจำนวนหัวข้อย่อยในหนังสือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 20 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์ มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์ของหลักสูตร 4 ข้อ จากจุดประสงค์ทั้งหมด 7 ข้อ เรียงตามลำดับค่าร้อยละ ได้ดังนี้ คือ

ข้อที่ 1 เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสาร ของประชาชาติไทย ให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์ในการเรียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจใน วัฒนธรรมทางภาษาของชาติ (ร้อยละ 48.94)

ข้อที่ 7 เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีความควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถ อ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน (ร้อยละ 23.42)

ข้อที่ 4 เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกิจธุระต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลทั้งในการพูดและ การเขียน สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามระดับของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะและ สถานการณ์ (ร้อยละ 8.51)

ข้อที่ 2 เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและรู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมของภาษา (ร้อยละ 6.38)

เมื่อพิจารณาแต่ละบท จะเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 7 (เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับคติชาวบ้าน) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ใน ข้อที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 19.15) และเนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 2 (เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับศิลปะแขนงสถาปัตยกรรม จิตรกรรมและประติมากรรม) มีความ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ในข้อที่ 7 มากที่สุด (ร้อยละ 8.51)

ตารางที่ 21 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช กับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

เนื้อหาของหนังสือเรียน จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย	บทที่ 1 (n=5)		บทที่ 2 (n=4)		บทที่ 3 (n=7)		บทที่ 4 (n=12)		บทที่ 5 (n=5)		รวม (N=33)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย ให้มีค่านิยมอันดีทั้งประสงค์ในการเรียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรมทางภาษาของชาติ	3	9.09	2	6.06	7	21.21	11	33.33	2	6.06	25	75.75
2. เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา และรู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ใ้ถูกต้องของคามระบีมขของภาษา	2	6.06	1	3.03	-	-	1	3.03	-	-	4	12.12
3. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้างาน เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เพื่อให้สามารถศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ให้สัมพันธ์ต่อกันในการพูด และการเขียน สามารถใช้ภาษาใ้ถูกต้องของคามระบีมขของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานการณ์	-	-	2	6.06	-	-	-	-	-	-	-	6.06
5. เพื่อให้สามารถอ่านออกเสียงใหญ่ทั้งรับสารใ้แจ่มแจ้ง สามารถอ่านหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ควบความเข้าใจ ถูกต้อง รวดเร็ว มีรสนิยมใ้เกิในการเลือกหนังสืออ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. เพื่อให้เข้าใจและสามารถวิเคราะห์เรื่องราวใ้ใ้เกิ หักข้อ จากบุคคล หรือจากสื่อมวลชน อันจะนำไปใ้เกิดวิจารณ์อย่าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 (ต่อ)

เนื้อหาของหนังสือเรียน จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย	บทที่ 1 (n=5)		บทที่ 2 (n=4)		บทที่ 3 (n=7)		บทที่ 4 (n=12)		บทที่ 5 (n=5)		รวม (N=33)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	7. เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีตามควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถ อ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรค์ขึ้นใน ปัจจุบัน	-	-	-	-	6	18.18	3	9.09	-	-	9
8. เพื่อให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ในโรงเรียน และทอ ๆ ไป หังในกานอาชีพ และเพื่อประโยชน์สุขในกานอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. เพื่อให้สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาทอ หรือใน การศึกษาค้นคว้าวิทบาการต่าง ๆ ความความสนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

n แทนจำนวนหัวข้อขอยในแต่ละบท

N แทนผลรวมของจำนวนหัวข้อขอยในหนึ่งเล่ม

จากตารางที่ 21 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของ สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร 4 ข้อ จากจุดประสงค์ทั้งหมด 7 ข้อ เรียงตามลำดับการย่อยไล่ ไล่ดังนี้ คือ

ข้อที่ 1 เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย ให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์ในการเรียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมทางภาษาของชาติ (ร้อยละ 75.75)

ข้อที่ 7 เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีตามควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถอ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน (ร้อยละ 27.27)

ข้อที่ 2 เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและรู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของภาษา (ร้อยละ 12.12)

ข้อที่ 4 เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกิจธุระต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลทั้งในการพูดและการเขียน สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระดับของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานการณ์ (ร้อยละ 6.06)

เมื่อพิจารณาแต่ละบท จะเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 4 (เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับคติชาวบ้าน) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ในข้อที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 33.33) และเนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 3 (เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับศิลปะ) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรในข้อที่ 7 มากที่สุด (ร้อยละ 18.18)

ตารางที่ 22 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช กับจุดประสงค์ของรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม

เนื้อหาของหนังสือเรียน	บทที่ 1 (n=11)		บทที่ 2 (n=11)		บทที่ 3 (n=9)		บทที่ 4 (n=13)		บทที่ 5 (n=5)		รวม(N=49)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้ตระหนักในความสัมพันธ์ของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม	1	2.04	6	12.24	5	10.20	11	22.44	2	4.08	25	51.02
2. ให้ตระหนักในความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมในการดำรงสังคมไทย และความเจริญพัฒนาของประเทศชาติ	2	4.08	7	14.29	5	10.20	10	20.41	2	4.08	26	53.06

n แทนจำนวนหัวข้อย่อยในแต่ละบท

N แทนผลรวมของจำนวนหัวข้อย่อยในหนึ่งเล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 22 เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชาทั้งสองข้อ อย่างครบถ้วน เรียงตามลำดับการย่อยละ โค้ดดังนี้คือ

ข้อที่ 2 ให้ตระหนักในความสำคัญของวัฒนธรรมในการดำรงสังคมไทย และความ เจริญพัฒนาของประเทศชาติ (ร้อยละ 53.06)

ข้อที่ 1 ให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม (ร้อยละ 51.02)

เมื่อพิจารณาแต่ละบท จะเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 4 (เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับคตินิยม) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ในข้อที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 22.44) และยังมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ในข้อที่ 2 มากที่สุดด้วย (ร้อยละ 20.41)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ กับจุดประสงค์ของรายวิชา ท ๐51 ภาษากับวัฒนธรรม

เนื้อหาหนังสือเรียน จุดประสงค์ของรายวิชา ท ๐51	บทที่ 1 (p=11)		บทที่ 2 (p=4)		บทที่ 3 (p=4)		บทที่ 4 (p=5)		บทที่ 5 (p=3)		บทที่ 6 (p=4)		บทที่ 7 (p=12)		บทที่ 8 (p=4)		รวม (N=47)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้ความสำคัญในความรู้ของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม	1	2.13	3	6.38	1	2.13	1	2.13	1	2.13	1	2.13	9	19.15	4	8.51	21	44.68
2. ให้ความสำคัญในความรู้ของวัฒนธรรมในการดำรงสังคมไทย และความเจริญทัศน์ของประเทศไทย	3	6.38	3	6.38	1	2.13	1	2.13	1	2.13	2	4.26	9	19.15	-	-	20	42.55

n แทนจำนวนหัวข้อข้อย่อยในแต่ละบท

N แทนผลรวมของจำนวนหัวข้อข้อย่อยในหนังสือเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 23 เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชาทั้งสองข้อ อย่างครบถ้วน เรียงตามลำดับการย่อยละ ได้ดังนี้ คือ

ข้อที่ 1 ให้ตระหนักในความสัมพันธ์ของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม (ร้อยละ 44.68)

ข้อที่ 2 ให้ตระหนักในความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมในการดำรงสังคมไทยและความเจริญพัฒนาของประเทศชาติ (ร้อยละ 42.55)

เมื่อพิจารณาแต่ละบท จะเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 7 (เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับคตินิยม) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ในข้อที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 19.15) และยังมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ในข้อที่ 2 มากที่สุดด้วย (ร้อยละ 19.15)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ความสอดคล้องของเนื้อหาในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช กับจุดประสงค์ของรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม

เนื้อหาของหนังสือเรียน จุดประสงค์ของรายวิชา ท 051	บทที่ 1 (n=5)		บทที่ 2 (n=4)		บทที่ 3 (n=7)		บทที่ 4 (n=12)		บทที่ 5 (n=5)		รวม (N=33)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้ความสำคัญในความรู้ของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม	2	6.06	1	3.03	6	18.18	11	33.33	2	6.06	22	66.66
2. ให้ความสำคัญในความรู้ของวัฒนธรรมในการดำรงสังคมไทย และความเจริญพัฒนาของประเทศไทย	1	3.03	1	3.03	6	18.18	10	30.30	3	9.09	21	63.63

n แทนจำนวนหัวข้อย่อยในแต่ละบท

N แทนผลรวมของจำนวนหัวข้อย่อยในหนึ่งเล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีเนื้อหา สอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชาทั้งสองข้ออย่างครบถ้วน เรียงตาม ลำดับการย่อยละ ได้ดังนี้ คือ

ข้อที่ 1 ให้ตระหนักในคุณค่าของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม (ร้อยละ 66.66)

ข้อที่ 2 ให้ตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมในการดำรงสังคมไทยและ ความเจริญพัฒนาของประเทศชาติ (ร้อยละ 63.63)

เมื่อพิจารณาแต่ละบท จะเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนในบทที่ 4 (เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับคตินิยม) มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ในข้อที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 33.33) และยังมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา ในข้อที่ 2 มากที่สุดด้วย (ร้อยละ 30.30)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ความครบถ้วนของเนื้อหาหนังสือเรียนตามคำอธิบายรายวิชา พ 051 ภาษากับวัฒนธรรม

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ความหมายของวัฒนธรรม	✓	✓	✓
2. วัฒนธรรมในการใช้ภาษา	✓	✓	✓
2.1 การใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคลในการพบปะ	✓	✓	✓
2.2 การติดคอประสานงาน	✓	✓	✓
2.3 การขอความช่วยเหลือ	✓	✓	✓
2.4 คำพูดที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น	✓	✓	✓
3. ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับศิลปะแขนงต่าง ๆ	✓	✓	✓
3.1 สถาปัตยกรรม	✓	✓	✓
3.2 ปฏิมากรรม	✓	✓	✓
3.3 จิตรกรรม	✓	✓	✓
3.4 การฟ้อนรำ	✓	✓	✓
3.5 บทเพลงกับดนตรี	✓	✓	✓
4. การใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับประเพณีไทยโดยทั่วไป และเฉพาะท้องถิ่น	✓	✓	✓
4.1 ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด	✓	✓	—
4.2 ประเพณีเกี่ยวกับการตาย	✓	✓	—
4.3 ประเพณีเกี่ยวกับการทำบุญใน เทศกาลต่าง ๆ	✓	✓	✓

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
5. คติชาวบ้าน อันเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของประชาชน	✓	✓	✓
5.1 ความเชื่อต่าง ๆ	✓	✓	✓
5.2 บทกล่อมเด็ก	✓	✓	✓
5.3 การละเล่น	✓	✓	✓
5.4 เพลงพื้นเมือง	✓	✓	✓
5.5 นิทานพื้นเมือง	✓	✓	✓
5.6 ตำนานพื้นเมือง	✓	-	-
5.7 ตำนานต่าง ๆ	✓	-	-
5.8 ภาษิต	✓	✓	✓
5.9 คำไหวพร	✓	✓	✓
5.10 คำทาย	✓	✓	✓
6. ความสำคัญของภาษาในการสืบทอดวัฒนธรรมไทย อันจะนำไปสู่ความเป็นปึกแผ่นและความมั่นคงของชาติ	✓	✓	✓

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช มีเนื้อหาครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ขาดเนื้อหาในเรื่องตำนานพื้นเมือง และตำนานต่าง ๆ หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ขาดเนื้อหาในเรื่อง ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด ประเพณีเกี่ยวกับการตาย ตำนานพื้นเมือง และตำนานต่าง ๆ ซึ่งไม่ครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ดังนั้น จึงไม่ตรงตามเกณฑ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ความถูกต้องของเนื้อหาหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. เนื้อหาที่มีความถูกต้องในส่วนที่เป็น			
1.1 ข้อเท็จจริง	✓	✓	✓
1.2 การนิยาม	✓	✓	✓
1.2 การอ้างอิง	-	-	-

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่า ความถูกต้องของเนื้อหาหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ยังไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนมีเนื้อหาถูกต้องในส่วนที่เป็น ข้อเท็จจริง การนิยาม และการอ้างอิง หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีส่วนที่ตรงตามเกณฑ์คือ ข้อเท็จจริง และการนิยาม ส่วนบกพร่องซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ คือ การอ้างอิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ขอบกพร่องในการอ้างอิงของหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ข้อความที่อ้างอิงไม่ตรงกับ ต้นฉบับ	4	11.43	20	57.14	6	17.14	30	85.71
2. ข้อความที่อ้างอิงไม่ระบุที่มา	2	5.71	-	-	3	8.57	5	14.28
รวม	6	17.14	20	57.14	9	25.71	35	99.99

จากตารางที่ 27 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมจะเห็นว่า ขอบกพร่องในการอ้างอิงของหนังสือเรียน มีขอบกพร่องเกี่ยวกับข้อความที่อ้างอิงมาไม่ตรงกับต้นฉบับมากที่สุด (ร้อยละ 85.71) รองลงมา คือข้อความที่อ้างอิงไม่ระบุแหล่งที่มา (ร้อยละ 14.28)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นว่า ขอบกพร่องในการอ้างอิงของหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์มีข้อความอ้างอิงที่ไม่ตรงกับต้นฉบับมากที่สุด (ร้อยละ 57.14) และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชมีข้อความอ้างอิงที่มาโดยไม่ระบุแหล่งที่มามากที่สุด (ร้อยละ 8.57) ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ไม่มีขอบกพร่องในเรื่องนี้เลย แต่เมื่อพิจารณารวม จะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์มีขอบกพร่องในการอ้างอิงมากที่สุด (ร้อยละ 57.14)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ค่าน้ำส่วนประกอบของหนังสือเรียน

ตารางที่ 28 ลักษณะของค่าน้ำ

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ระบุความมุ่งหมายในการแต่ง	✓	✓	✓
2. ระบุค่าแนะนำในการใช้หนังสือเรียน	-	✓	✓

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่า ลักษณะของค่าน้ำในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์ และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ระบุความมุ่งหมายในการแต่ง และระบุค่าแนะนำในการใช้หนังสือเรียน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนค่าน้ำของหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ไม่ได้ระบุค่าแนะนำในการใช้หนังสือเรียน ดังนั้น จึงมีลักษณะของค่าน้ำไม่ตรงตามเกณฑ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ลักษณะของสารบัญ

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. สารบัญแสดงบท	✓	✓	✓
2. สารบัญแสดงหัวข้อใหญ่	✓	✓	✓
3. สารบัญแสดงหัวข้อรอง	-	✓	-
4. สารบัญระบุเลขหน้าตรงกับเรื่อง	✓	✓	✓
5. สารบัญครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือเรียน	-	✓	✓

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่า ลักษณะของสารบัญในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีสารบัญแสดงบทหัวข้อใหญ่ และหัวข้อรอง สารบัญระบุเลขหน้าตรงกับเรื่อง และครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือเรียน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ไม่มีสารบัญแสดงหัวข้อรองและสารบัญไม่ครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือเรียน หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชก็ไม่มีสารบัญแสดงหัวข้อรอง เช่นกัน ดังนั้น ลักษณะของสารบัญในหนังสือเรียนสองเล่มนี้ จึงไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 รูปแบบของกิจกรรมเสนอแนะในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. การอภิปราย	✓	✓	-
2. การโต้วาที	✓	✓	-
3. การเล่นเกม	✓	✓	-
4. การจับฉัตรผลการ	✓	✓	-
5. การศึกษานอกสถานที่	✓	✓	-
6. การแสดงบทบาทสมมุติ	✓	-	✓
7. การตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง	✓	✓	✓
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากบทเรียน	✓	✓	✓
9. การเขียนวิทยากรมาบรรยายหรือสาธิต	-	✓	-
10. การสำรวจทัศนธรรมในท้องถิ่น	✓	-	-
11. การรวบรวมภาพหรือเขียนภาพประกอบ	-	✓	-
12. การฟังและการสรุปใจความจากการฟัง	✓	✓	✓
13. การฝึกพูดเล่าเรื่อง หรือรายงานหน้าชั้น	✓	✓	✓
14. การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ หรือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน	✓	✓	✓
15. การฝึกเขียน เช่น แต่งประโยค เขียนข้อความ เขียนเรียงความ ฯลฯ	✓	✓	✓
16. การฝึกหัดร้องเพลงไทย เพลงพื้นเมือง รำไทย เล่นดนตรีไทย ฯลฯ	-	✓	-
17. การจักประภาคร้องเพลงไทย เพลงพื้นเมือง เล่านิทาน ทานปริศนา ฯลฯ	✓	-	-
รวม	14	14	7

จากการร่างที่ 30 จะเห็นว่า รูปแบบของกิจกรรมเสนอแนะในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 14 รูปแบบ ส่วนรูปแบบของกิจกรรมเสนอแนะในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีเพียง 7 รูปแบบ ซึ่งนับว่าน้อยเกินไป

ตารางที่ 31 ลักษณะของกิจกรรมเสนอแนะในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. กิจกรรมเสนอแนะมีทุกบทเรียน	✓	✓	✓
2. กิจกรรมมีหลายรูปแบบให้เลือกปฏิบัติ	✓	✓	-
3. กิจกรรมครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือเรียน	✓	✓	✓
4. กิจกรรมช่วยทบทวนความรู้ความเข้าใจเนื้อหา	✓	✓	✓
5. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา	✓	✓	✓
6. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น	✓	✓	✓
7. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น	✓	✓	✓

จากการร่างที่ 31 จะเห็นว่า ลักษณะของกิจกรรมเสนอแนะในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีความครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ กิจกรรมเสนอแนะมีทุกบทเรียน กิจกรรมมีหลายรูปแบบให้เลือกปฏิบัติ กิจกรรมช่วยทบทวนความรู้ความเข้าใจเนื้อหา กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น ส่วนกิจกรรมเสนอแนะในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีข้อบกพร่องคือ กิจกรรมมีรูปแบบน้อยเกินไป ไม่เอื้ออำนวยต่อการเลือกปฏิบัติซึ่งไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 32 อัตราส่วนของจำนวนหน้าหนังสือเรียนต่อจำนวนภาพประกอบ

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. จำนวนหน้า	172 หน้า	114 หน้า	56 หน้า
2. จำนวนภาพประกอบ	64 ภาพ	33 ภาพ	32 ภาพ
3. อัตราส่วนของจำนวนหน้าต่อ จำนวนภาพประกอบ	2.69	3.34	1.75

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่า อัตราส่วนของจำนวนหน้าหนังสือเรียนต่อจำนวนภาพประกอบของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนมีภาพประกอบเพียงพอกับเนื้อหาในอัตราส่วน 1.58 หน้า ต่อ 1 ภาพ ซึ่งแสดงว่าหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มมีภาพประกอบไม่เพียงพอกับเนื้อหา หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชมีอัตราส่วนใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากที่สุด (1.75 หน้า ต่อ 1 ภาพ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 ประเภทของจำนวนภาพประกอบในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาพฉาย	8	6.20	28	21.71	16	12.41	52	40.32
2. ภาพวาด	56	43.40	5	3.87	16	12.41	77	59.68
รวม	64	49.60	33	25.58	32	24.82	129	100.00

จากตารางที่ 33 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นว่า ประเภทของภาพประกอบในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีทั้งภาพฉาย และภาพวาด ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หนังสือเรียนมีภาพวาดเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 40.32)

เมื่อพิจารณาเป็นรายขอ จะเห็นว่าประเภทของภาพประกอบในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์มีภาพฉายเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 21.71) ประเภทของภาพประกอบในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชมีภาพวาดเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.40) ส่วนประเภทของภาพประกอบในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช มีภาพฉายและภาพวาดเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน (ร้อยละ 12.41) และเมื่อพิจารณารวม จะเห็นว่าหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช มีภาพประกอบเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 49.60)

ตารางที่ 34 ขนาดของภาพประกอบในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดเต็มหน้าหนังสือเรียน	1	0.775	1	0.775	-	-	2	1.55
2. ขนาดครึ่งหน้าหนังสือเรียน	9	6.98	8	6.20	1	0.775	18	13.95
3. ขนาดเล็กกว่าครึ่งหน้าหนังสือเรียน	54	41.86	24	18.60	31	24.03	109	84.50
รวม	64	49.61	33	25.58	32	24.81	129	100.00

จากตารางที่ 34 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมจะเห็นว่า ขนาดของภาพประกอบในหนังสือเรียนมีภาพประกอบขนาดเล็กกว่าครึ่งหน้าหนังสือเรียนเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 84.50) ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ภาพประกอบส่วนใหญ่มีขนาดครึ่งหน้าหนังสือเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นว่า ขนาดของภาพประกอบในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช มีภาพประกอบขนาดครึ่งหน้าหนังสือเรียนเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 6.98) และมีภาพประกอบขนาดเล็กกว่าครึ่งหน้าหนังสือเรียนเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 24.03) และเมื่อพิจารณารวม หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชก็ยังมีภาพประกอบเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 49.61)

ตารางที่ 35 ลักษณะของภาพประกอบในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.ท.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. ภาพประกอบเป็นภาพสี	-	-	-
2. ภาพประกอบมีความชัดเจน	-	-	-
3. ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	-	-	-
4. ภาพประกอบมีคำบรรยายภาพชัดเจนตรงกับภาพ และอยู่ในหน้าเดียวกัน	✓	✓	✓

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่า ลักษณะของภาพประกอบในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ไม่มีภาพประกอบเป็นภาพสี ภาพประกอบไม่ชัดเจน และไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ภาพประกอบควรเป็นภาพสีบ้าง ภาพประกอบมีความชัดเจน และมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ในด้านคำบรรยายภาพนั้น หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มมีคำบรรยายภาพชัดเจน ตรงกับภาพและอยู่ในหน้าเดียวกัน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ขอบการรองของภาพประกอบในหนังสือเรียน

ข้อความ	ท.ว.พ.		อ.จ.ท.		ว.พ.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาพประกอบมี ไม้ขีดเงิน	1	4.55	7	31.82	8	36.36	16	72.73
2. ภาพประกอบไม่ สอดคล้องกับเนื้อหา	2	9.09	2	9.09	2	9.09	6	27.27
รวม	3	13.64	9	40.91	10	45.45	22	100.00

จากตารางที่ 36 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นว่าขอบการรองของภาพประกอบในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มมีภาพประกอบที่มีไม้ขีดเงินเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 72.73)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นว่า ขอบการรองของภาพประกอบในหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชนั้น มีภาพที่มีไม้ขีดเงินเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 36.36) และหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม มีภาพที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาเป็นจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 9.09) เมื่อพิจารณารวมจะเห็นว่า หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชมีขอบการรองของภาพประกอบมากที่สุด (ร้อยละ 45.45)

ตารางที่ 37 มทสรุบทายมทเรียน เชิงอรรถ รายชื่อหนังสืออ่านประกอบ บรรณานุกรม ศัพทานุกรม และครรรชนี

ข้อความ	ท.ว.พ.	อ.จ.ท.	ว.พ.
1. มทสรุบทายมทเรียน	✓	✓	✓
2. เชิงอรรถ	✓	✓	✓
3. รายชื่อหนังสืออ่านประกอบท้ายมทเรียน	✓	✓	-
4. บรรณานุกรม	-	✓	✓
5. ศัพทานุกรม	-	-	-
6. ครรรชนี	-	-	-

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่า หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ไม่มีศัพทานุกรม และครรรชนีค้นเรื่อง หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีส่วนประกอบต่อไปนี้ครบถ้วน คือ มทสรุบทายมทเรียน เชิงอรรถ รายชื่อหนังสืออ่านประกอบท้ายมทเรียน และบรรณานุกรม ส่วนหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ไม่มีบรรณานุกรม และหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ไม่มีรายชื่อหนังสืออ่านประกอบท้ายมทเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย